

Woonsferen

Inleiding

Ieder mens heeft in haar of zijn leven een eigen stijl en sfeer van leven opgebouwd. Ook cliënten zijn allemaal verschillend, zij hebben allemaal hun eigen gewoonten die ze in de loop van het leven eigen hebben gemaakt. En waarom zouden deze gewoonten als je binnen een zorgcentrum of op een etage met verpleeghuiszorg gaat wonen of woont ineens niet meer “jouw gewoonten” kunnen zijn?

Eén van de aspecten die wij allemaal in ons leven eigen maken is een eigen woonsfeer. Een woonsfeer komt tot uiting in de inrichting van je huis, je sociale contacten, de gerechten die je eet, de kleding die je draagt, de ontspanning die je zoekt, de muziek waar je naar luistert etc.

Juist om onze cliënten hun eigen gewoonten van het dagelijkse leven zoveel mogelijk voort te laten zetten zijn er binnen de afdeling verpleeghuiszorg vier woongroepen met ieder een eigen woonsfeer. Het gaat dan om bewoners met dezelfde achtergronden, gelijke interesses of gelijke waarden en normen. Bijvoorbeeld bewoners uit dezelfde wijk, met dezelfde hobby's, met een zelfde religieuze achtergrond en beleving, of zelfde smaak en stijl als het gaat om muziek of eten.

Bij elke woonsfeer worden behandeling, verpleging, verzorging, begeleiding en dienstverlening afgestemd op de persoonlijkheid en de persoonlijke levenssfeer van de cliënten. Bij elke woonsfeer hoort een eigen dagindeling, een eigen interieur en een eigen wijze van huishouding voeren.

Op deze wijze probeert Rubroek er voor te zorgen dat de bewoner het leven op de verpleegafdeling zoveel mogelijk voort kan zetten op een manier en in een omgeving die zij/hij altijd gewend was.

De keuze voor woonsferen

Om tot een voorlopige keuze van woonsferen te komen zijn de achtergronden en voorkeuren van de huidige bewoners van zorgcentrum Rubroek als uitgangspunt genomen.

Er heeft een inventarisatie op basis van een vragenlijst plaats gevonden. Deze 140 vragenlijsten zijn onder de bewoners verspreid. De bewoners konden de vragenlijsten alleen of met hulp van een personeelslid invullen. Een groot deel van de vragenlijsten zijn ingevuld en ingeleverd.

Analyse van de verzamelde gegevens leverde de volgende potentiële woonsferen op:

1. Rotterdam (huiselijk)
2. Crooswijk
3. Actief
4. Rust

De eerste twee woonsferen hebben veel overeenkomsten en worden daarom en uit praktische overwegingen bij voorkeur naast elkaar gelokaliseerd.

Van elke potentiële woonsfeer treft u hieronder een algemene omschrijving, een omschrijving van het interieur in de gezamenlijke ruimte (de huiskamer), de inwendige mens, de voorkeur voor sociale contacten en de activiteiten.

Woonsfeer Rotterdam

Algemene omschrijving: deze bewoners zijn afkomstig uit diverse delen van Rotterdam, maar niet noodzakelijkerwijs uit Crooswijk. De meeste bewoners komen uit een arbeidersgezin, vaak met een grote samenstelling, waar de moeder huisvrouw was. Deze bewoners nemen vaak geen blad voor de mond, hebben een Rotterdamse taal en uitspraken. Men heeft vaak een druk arbeidzaam leven achter de rug. Men neemt actief deel aan de dagelijkse activiteiten zoals het helpen bij huishoudelijke bezigheden.

Omschrijving van het interieur: de huiskamer heeft een huiselijke warme uitstraling. Er zijn verschillende zitjes waar de bewoners in kleine groepjes bij elkaar kunnen zitten voor het kijken naar een programma op de televisie, het lezen van het Rotterdams Dagblad of gewoon een praatje met elkaar maken. De kleuren die gebruikt zijn hebben een warme tint. Verlichting is essentieel, met name veel schemerlampen. De wanden zijn bekleed met een gezellig behang en mooie schilderijen met Rotterdamse taferelen. De huiskamer is gezellig ingericht en voorzien van veel bric à brac van Rotterdamse origine. Belangrijk zijn een gezellige, drukke leefomgeving en veel gevoel voor Rotterdams humor.

De inwendige mens: de keuken heeft dezelfde warme uitstraling als de huiskamer, het is het kloppend hart van deze woonsfeer: Hier helpen de bewoners zelf mee met het bereiden van de maaltijden: aardappels schillen, boontjes doppen, een lekker stuk braadvlees laten sudderen. En er wordt natuurlijk een heerlijk toetje bereid. Maar men probeert ook nieuwe gerechten uit. Voor bij de koffie wordt er regelmatig een appeltaart gebakken. De maaltijden worden gezamenlijk gebruikt in de eetkamer aan gezellig gedekte tafels.

Voorkeur voor sociale contacten: deze bewoners hechten grote waarde aan sociale contacten, met name familiecontacten. Zij kunnen in de huiskamer samen met hun kinderen en kleinkinderen van een lekker kopje koffie of thee genieten. Zij kunnen andere bewoners ontmoeten in de serre of op het terras.

Activiteiten: de bewoners bezoeken de diverse activiteitenclubs die er in huis zijn en doen met elkaar regelmatig een gezelschapspel in de huiskamer. Er wordt in een gezellige sfeer aan handwerken gedaan zoals borduren, breien, helpen met het opvouwen van de was etc. Tevens gaan de bewoners mee met boodschappen inkopen. De muziekkeuze is heel divers van bekende Hollandse artiesten tot buitenlandse zangers en zangeressen. 's Avonds kijkt men graag met elkaar naar familieprogramma's op de televisie of men huurt een leuke film.

Woonsfeer Crooswijk

Algemene omschrijving: oude arbeiderswijk, in de jaren twintig vooral bekend door Bep van Klaveren, olympisch kampioen boksen in 1928. Crooswijk staat ook bekend om zijn twee begraafplaatsen: het algemene en R.K. Als men zegt “ze hebben hem gisteren naar Crooswijk gebracht, dan bedoeld men, dat de bedoelde persoon begraven is. Deze begraafplaatsen liggen midden in de wijk. Vroeger was aan de Boezemstraat ook het abattoir gelegen waar de koeien naar toe werden gebracht om daar te worden geslacht. Rondom het abattoir en de veemarkt die ook in de wijk Crooswijk was gelegen waren ook vele café's gevestigd.

De bewoners van Crooswijk zijn altijd harde werkers geweest met een no nonsens mentaliteit, men komt ook regelrecht voor zijn mening uit.

Omschrijving van het interieur: de huiskamer is warm en gezellig ingericht. Er zijn veel snuisterijen waaronder koperen ketels, kannen e.d De meubels zijn van hout, met warme tinten stof bekleed. De raambekleding is geheel in stijl. Voor het raam staan vele planten. Het accent ligt op de gezelligheid thuis en het elkaar daar ontmoeten. Een ieder moet ook zo binnen kunnen lopen en aan kunnen schuiven. De huiskamer ziet er opgeruimd en netjes uit. In de krantenbak vindt men het Rotterdams Dagblad, de Havenloods en de Maasstad koerier. In de boekenkast vindt men vele boeken en films over de geschiedenis van Crooswijk.

De inwendige mens: de keuken is nostalgisch ingericht, alle potten en pannen zijn aanwezig. Er is veel aandacht voor het bereiden van Hollandse maaltijden. 's Ochtends gebruikt men met elkaar een goed ontbijt, waar aan de ontbijttafel de plannen voor de rest van de dag gemaakt worden, zoals het huishouden (stoffen, koper poetsen, afwassen én de aardappels schillen), de boodschappen inkopen, planten verzorgen, het verzorgen van het schone wasgoed etc. Voor het eten wordt de tafel altijd keurig gedekt met een tafelkleed en alle andere toebehoren. Op z'n tijd wordt er van een advocaatje met slagroom genoten en nemen de heren een borrel óf biertje.

Voorkeur voor sociale contacten: de bewoners van deze woonsfeer zijn echte mensen met een huiselijke aard. De gezelligheid ligt voor hun in en om het huis, zij ontvangen daar dan ook graag hun kinderen, kleinkinderen, verdere familie en kennissen én natuurlijk hun burens. Bij mooi weer genieten ze van het heerlijke terras waar zij ook hun burens kunnen ontmoeten.

Activiteiten: zoals reeds gezegd zullen de bewoners van deze woonsfeer vooral genieten van de gezelligheid thuis. Ze zullen regelmatig met elkaar een gezelschapsspel doen en luisteren naar Nederlandstalige muziek, zangers als Frans Bauer en Jantje Smit zijn favoriet. Men praat graag over de dagelijkse dingen, de kinderen, hobby's. Bewoners maken voor hun hobby ook gebruik van de activiteitenclubs in huis.

Woonsfeer Actief

Algemene omschrijving: de bewoners in deze woonsfeer zijn vaak druk bezette mensen. Ze zijn gewend volop te genieten van wat het leven hen te bieden heeft. Hebben soms vele reizen gemaakt en praten hier ook over met elkaar. Zij zijn bijvoorbeeld bezig in huis met deelname aan één van de activiteitenclubs of buitenshuis aan het tuinieren in de tuin op het terras. Wat men ook graag onderneemt zijn allerlei uitstapjes.

Omschrijving van het interieur: is ruim en functioneel ingericht, er wordt met veel lichte kleuren gewerkt. De bewoner moet zich hier makkelijk kunnen bewegen en zich kunnen verplaatsen tussen de verschillende zitjes en werkplekken in de huiskamer. De verlichting is afgestemd op het drukke dagelijkse leven, licht waar je goed bij kunt werken (tekenen, lezen, puzzelen, bloemschikken etc.) In de boekenkast staan boeken over natuur en reizen. Er zijn vele planten welke door de bewoners zelf worden verzorgd.

De inwendige mens: de maaltijden worden doorgaans als noodzakelijk ervaren, maar zeker niet als hoogtepunt van de dag. Er wordt gevarieerd gegeten, soms in een restaurant, bijvoorbeeld in “de Mosterdpot”. Een buitenlandsgerecht is een aangename afwisseling. De keuken is strak maar functioneel ingericht vanwaar men tijdens het bereiden van de maaltijden altijd met elkaar in contact blijft.

Voorkeur voor sociale contacten:er zijn vele sociale contacten, soms van voorbijgaande aard, soms blijvend. Naast familie zijn er ook vaak vele kennissen. Men leert ook veel nieuwe bewoners kennen tijdens de deelname aan de verschillende activiteitenclubs. Zij ontvangen hun visite in de huiskamer of in hun eigen zit / slaapkamer.

Activiteiten: De bewoners zijn vaak lid van vele activiteitenclubs en ondernemen veel activiteiten. De activiteiten worden zowel binnenshuis als buitenshuis ondernomen, zowel individueel als in groepsverband. Men houdt ervan onder de mensen te zijn, gaat ook graag winkelen in de buurt, brengen een bezoek aan een tuincentrum of bezoeken hun favoriete sportclub.

Woonsfeer Rust

Algemene omschrijving: deze bewoners hebben vaak een sterke beleving van individualiteit, dat waarmee een persoon zich onderscheidt van anderen. We verwachten in deze woonsfeer bewoners die staan op respect voor hun keuzes ook als het gaat om dagelijkse dingen. Deze bewoners houden vaak van regelmaat in de dag en zijn gesteld op etiquette.

Omschrijving van het interieur: de rust in de huiskamer krijgt vorm door meubels van hout met een natuurlijke uitstraling, er is een gezellig zitje bij de open haard. De huiskamer is neutraal, zonnig, fris en opgeruimd. Op tafel staan altijd mooie bloemen. Er hangen een paar schilderijen met een rustige uitstraling. Er zijn geen onnodige prullaria aanwezig. De verlichting straalt rust uit er zijn diverse zitjes met leeslampen. Er is een goed gevulde boekenkast met uiteenlopende onderwerpen.

De inwendige mens: afhankelijk van wat bewoners willen kunnen de maaltijden zowel in de huiskamer als in de eigen zit / slaapkamer worden genuttigd. Tijdens de maaltijd wordt een rustige omgeving nagestreefd. De tafel is eenvoudig gedekt en er wordt rekening gehouden met tafelmanieren. De maaltijden zijn gevarieerd, doch kennen een zekere eenvoud. Soms wordt er 'buitenlands' gegeten.

Een glaasje wijn of een borreltje in de namiddag of vroege avond met een zoutje op zijn tijd wordt gewaardeerd.

Voorkeur voor sociale contacten: bewoners die bij deze woonsfeer passen hebben eerder of vaker de behoefte om zich uit een groep terug te trekken en waarderen rust en ruimte om zich heen. Ze houden niet van grote gezelschappen. Zo is hun eigen zit / slaapkamer wellicht belangrijk waar zij in alle rust hun visite kunnen ontvangen.

Activiteiten: de activiteiten worden gekenmerkt door een bepaalde mate van rust, zoals het lezen van een krant, boek of tijdschrift, het kijken van televisie, een kopje koffie drinken met het bezoek of gewoon helemaal niets doen.

Er wordt regelmatig rustige (achtergrond)muziek gedraaid.

Uitgaan gebeurt niet of nauwelijks. Als men uitgaat is het met een geselecteerd gezelschap. Men kan bijvoorbeeld een bezoek brengen aan een museum of een koffieconcert.

De huidige keuze en invulling van de woonsferen is geen keurslijf. Het kan in de praktijk blijken dat de kenmerken van een (toekomstige) doelgroep, hun oriëntatie en waardepatronen, een ander woonsfeerconcept vereisen.